

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın **Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre
İstanbul Milletvekili

2000'li yıllardan itibaren sağlık yatırımlarında giderek yaygınlaşan Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ) modeli, özellikle şehir hastaneleri üzerinden Türkiye'de temel sağlık politikası haline gelmiştir. Başlangıçta kamu bütçesinden kaynak çıkmadan modern tesis yapılacağı iddiasıyla savunulan bu model, uzun vadede bütçeye ağır mali yükler bindirmiştir.

6428 sayılı yasa uyarınca şehir hastaneleri yap-kirala-devret modeliyle özel sektöre yaptırılmış; yatırımcıya döviz bazlı uzun vadeli kira garantileri, vergi muafiyetleri ve hatta Hazine garantileri tanınmıştır. Böylece sadece kira ödemeleri değil, kur riski ve vergi kayıpları da kamuya yüklenmiştir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "Bütçe Giderlerinin Faaliyet Sınıflandırması Tablosu"na (<https://sgb.saglik.gov.tr/TR-110141/temmuz.html>) göre 2025 yılı ilk yedi ayında yalnızca KÖİ şehir hastanelerine 70,7 milyar TL aktarılmış olup yıllık bütçede şehir hastaneleri için ayrılan 104,6 milyar TL'lik ödenek Sağlık Bakanlığı bütçesinin %10'una ulaşmıştır. Oysa bu kaynakla 2025 inşaat maliyetleri hesabına göre yaklaşık 78 adet 100 yataklı devlet hastanesi yapılabileceği hesaplanmaktadır.

KÖİ modeli ile yapılan Şehir Hastaneleri ile ilgili **"şeffaflık ve hesap verilebilirlik eksikliği, kamu yararı ile özel sektör kârı arasındaki çelişki"** gibi konular kamuoyunda ciddi tartışmalara yol açmaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki soruların yazılı olarak cevaplanması için gereğini arz ederim.

Bu bağlamda;

1. Sağlık Bakanlığı bütçesinden 2025'in ilk yedi ayında KÖİ şehir hastanelerine aktarılan 70,7 milyar TL'nin kalemler (kira, hizmet, bakım vb.) bazında dökümü nedir?
2. KÖİ sözleşmeleri neden "ticari sır" gerekçesiyle kamuoyuna açıklanmamaktadır? Sözleşmelerin şeffaf biçimde yayımlanması için bir adım atılacak mıdır?
3. Döviz bazlı kira ve hizmet bedeli ödemeleri nedeniyle şehir hastaneleri bütçeye bugüne kadar ne kadar ek yük getirmiştir? Önümüzdeki 10 yıl için öngörülen toplam maliyet nedir?
4. Başta İngiltere olmak üzere özellikle AB ülkelerinin de deneyimleri dikkate alınarak Türkiye'de şehir hastanelerinin uzun vadeli maliyet-etkinliği için uluslararası bir karşılaştırma çalışması yapılmış mıdır?

5. Akademik çalışmalarda KÖİ hastanelerinin bazı göstergelerde verimli görünmesine karşın, toplam sağlık bütçesine yüklerinin daha ağır olduğu belirtilmektedir. Bakanlığınız şehir hastaneleri ile klasik kamu hastaneleri arasındaki maliyet ve performans karşılaştırmasını yapmış mıdır?
6. 6428 sayılı Kanun'la yatırımcı şirketlere tanınan KDV ve damga vergisi muafiyetleri ile Hazine kredi garantileri nedeniyle devletin yıllık kaybı ne kadardır? Bu yükün azaltılması için mevzuatta değişiklik düşünülmekte midir?
7. Şehir hastanelerinde kira ve hizmet bedeli ödemelerinin 25 yıla kadar devam edeceği bilinmektedir. Bu taahhütlerin toplam tutarı nedir? Hangi yıl itibarıyla kira ödemeleri sona erecektir?
8. Önümüzdeki dönemde yeni şehir hastanelerinde yine KÖİ modeli kullanılacak mıdır, yoksa kamu bütçesiyle doğrudan yatırım modeline dönülmesi yönünde bir politika değişikliği planlanmakta mıdır?
9. Sağlık Bakanlığı'nın 2025 bütçesinde şehir hastaneleri için ayrılan 104,6 milyar TL'lik ödenek, kamu yararını gözeten diğer yatırımların (Aile Sağlık Merkezleri, devlet hastanesi, koruyucu sağlık hizmetleri gibi) azalmasına neden olmuş mudur? Bakanlığınız bu kaynak dağılımını hangi kriterlere göre yapmıştır?
10. Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün 2024 birim faaliyet raporuna göre aile hekimi başına düşen nüfusun 2.900 kişiye düşürülmesi hedeflenmektedir. Mevcut durumda bu oran yaklaşık 3.200 civarında seyretmektedir. Bu hedefe ulaşmak için önümüzdeki iki yıl içinde kaç yeni aile hekimliği birimi açılması, kaç yeni aile hekimi ve destek personeli istihdam edilmesi planlanmaktadır, ayrıca bu hedefe ulaşmayı hızlandırmak için bölgesel eşitsizlikleri gidermeye yönelik hangi teşvik ve planlar uygulamaya konulacaktır?